

Na podlagi 6. člena Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 44/07) in drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98, 127/06) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
**o načinu izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem
in čezmejnem regijskem železniškem prometu**

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen uredbe)

Ta uredba opredeljuje način izvajanja in obseg storitev, pogoje za njihovo zagotavljanje, način oblikovanja prevoznih cen in nadomestil ter kakovost storitev obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu.

2. člen

(pomen izrazov)

V tej uredbi imajo posamezni izrazi naslednji pomen:

- prevoz v notranjem železniškem potniškem prometu so prevozne storitve na območju Republike Slovenije, prevoz pa se opravlja po javni železniški infrastrukturi, na katerih sta odhodna ali/in namembna postaja na območju Republike Slovenije kot ga določa sprejet vozni red za potniški promet.
- prevoz v čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu so prevozne storitve na območju Republike Slovenije na tistih prevoznih poteh, na katerih je začetna ali/in končna postaja vlaka na območju sosednjih držav oziroma se prevoz opravlja po javni železniški infrastrukturi na srednje dolgih razdaljah (od 100 km – 400 km), kot ga določa sprejet vozni red za potniški promet.
- vlaki v notranjem prometu so vlaki, ki vozijo na prevozni poti, na kateri sta začetna in končna postaja na območju Slovenije;
- vlaki v čezmejnem regijskem prometu so mednarodni vlaki, ki vozijo na prevozni poti, na katerih je začetna ali/in končna postaja na območju zunaj Republike Slovenije;
- integrirane storitve javnega potniškega prevoza pomenijo medsebojno povezane storitve prevoza znotraj določenega geografskega območja z enotno informacijsko podporo, sistemom vozovnic in voznim redom;
- izvajalec obvezne gospodarske javne službe pomeni prevoznik, ki opravlja storitve javnega potniškega prevoza v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu;
- vozni red je akt upravljavca, ki določa čas odhoda in prihoda vlakov na postaje in postajlišča, čas postankov ter vmesne čase, za varno odvijanje železniškega prometa, ki ga mora upoštevati izvajalec obvezne gospodarske javne službe;
- potniška tarifa je akt prevoznikov s katerim prevozniki določajo prevozne pogoje, popuste, imenik železniških postaj in daljinar ter cene prevozov, prevozne stavke oziroma prevoznine, dodatke in nadomestila za prevoz potnikov. V notranjem železniškem potniškem prometu mora potniška tarifa upoštevati tarifno obveznost, medtem ko je potniška tarifa v čezmejnem regijskem prometu dogovorjena z dvostranskimi oziroma večstranskimi sporazumi s tujimi železniškimi prevozniki.

- nadomestilo za opravljanje javne gospodarske službe pomeni vsako korist, zlasti finančno, ki jo pristojni organ neposredno ali posredno dodeli iz javnih sredstev v obdobju izvajanja obveznosti javne službe ali v povezavi s tem obdobjem;
- tarifna obveznost je obveznost, da se za prevoz potnikov v notranjem železniškem prometu uporablja potniška tarifa, ki jo izvajalcu gospodarske javne službe določi Vlada Republike Slovenije, čeprav s to višino ne pokriva v celoti stroškov izvajanja prevozne storitve.
- uporabniki so vsi potniki, ki potujejo v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu na območju Republike Slovenije;
- vlakovni kilometer je vožnja vlaka na razdalji enega kilometra, opravljenega na območju Republike Slovenije.

3. člen

(opredelitev javne službe)

Prevoz potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu na območju Republike Slovenije zagotavlja država z obvezno gospodarsko javno službo, da se zagotovijo storitve javnega potniškega prometa v javnem interesu.

S prevozom potnikov v notranjem železniškem prometu država zagotavlja storitve za večjo mobilnost prebivalstva, ki so javnosti na voljo, ob upoštevanju potreb dnevnih migracij, načrtovanja mest in razvoja podeželja, socialnih in okoljevarstvenih dejavnikov ter ohranjanja kulturne dediščine.

S prevozom potnikov v čezmejnem regijskem železniškem prometu na območju Republike Slovenije država v okviru svojih pristojnosti zagotavlja prevozne storitve, ki so v javnem interesu in izpolnjuje obvezo omogočanja neprekinjene mobilnosti na evropskem geografskem območju.

Obvezno gospodarsko javno službo prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu mora izvajalec obvezne gospodarske javne službe izvajati nepretrgano v obdobju veljavnosti pogodbe iz 4. člena te uredbe, v skladu z voznim redom. Trajanje pogodbe o izvajanju obvezne gospodarske javne službe je omejeno in ni daljše od 15 let in se lahko po potrebi, ob upoštevanju posebnih pogojev, podaljša za največ 50%.

Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora obvezno gospodarsko javno službo izvajati pod pogoji, ki jih določa ta uredba, in pod pogoji, določenimi v pogodbi iz 4. člena te uredbe o izvajanju obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, s katero so urejena razmerja med državo in izvajalcem obvezne gospodarske javne službe.

Obvezna gospodarska javna služba prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu obsega poleg neposrednega prevoza tudi vse tiste dejavnosti, ki omogočajo nemoten, učinkovit in racionalen prevoz na kakovostni ravni, določene v tej uredbi in v pogodbi iz prejšnjega odstavka. Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora pri tem skrbeti za učinkovito poslovodenje in z zagotavljanjem kakovostnega prevoza spodbujati to obliko javnega prevoza.

4. člen

(vsebina in oblika pogodbe)

Država in izvajalec obvezne gospodarske javne službe s pogodbo uredita medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem obvezne gospodarske javne službe, zlasti pa:

- predmet pogodbe;
- obseg storitev;
- parametre posameznih meril sodobnega potniškega prometa iz 7. člena te uredbe, ki jih bo zagotavljal izvajalec obvezne gospodarske javne službe;
- višino načrtovanega finančnega neto učinka za vrsti prevozov, opredeljenih v drugem in tretjem odstavku 3. člena te uredbe;
- višina nadomestila za opravljanje obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe;
- način in roke izpolnjevanja medsebojnih pogodbenih obveznosti;
- dolžnost izvajalca obvezne gospodarske javne službe poročati pristojnemu organu za železniški promet o vseh dejavnikih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe;
- način finančnega in strokovnega nadzora in vsebino poročil, ki se jih posreduje pristojnemu organu za železniški promet nad izvajanjem javne gospodarske službe, ki je predmet te uredbe;
- način ravnanja ob spremenjenih in nepredvidljivih okoliščinah na trgu prevoznih storitev;
- način spreminjanja pogodbe;
- čas trajanja pogodbe, prenehanje pogodbe in njeno morebitno podaljšanje.

2. NAČIN IZVAJANJA OBVEZNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

5. člen

(organizacijska zasnova)

Slovenske železnice, d.o.o., skladno z izključno pravico po 27.c členu Zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 44/07) izvaja obvezno gospodarsko javno službo prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, pri čemer mora zagotavljati predvsem:

- vozni park;
- materialne možnosti, ki so potrebne za opravljanje prevoza;
- materialne možnosti, ki so potrebne za opravljanje dodatnih storitev, ki so v neposredni zvezi s prevozom (prodajna mesta, informacijski sistem ipd.);
- strokovno usposobljene kadre.

6. člen

(obseg storitev)

Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu zagotoviti obseg storitev v skladu s sprejetim voznim redom, pri čemer je obseg opravljenih storitev izražen s številom vlakovnih kilometrov.

7. člen

(kakovost storitev)

Storitve, ki jih opravlja izvajalec obvezne gospodarske javne službe v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu, morajo izpolnjevati merila sodobnega potniškega prometa, kot so varnost, udobnost, hitrost, pogostost skladno s potrebami migracijskih tokov, rednost, točnost, prevozna sposobnost in ustrezne higienske

razmere. Natančnejši parametri posameznih meril se določijo v pogodbi iz 4. člena te uredbe.

8. člen

(pravice uporabnikov)

Država zagotavlja uporabnikom prevozno storitev v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem potniškem prometu v skladu s to uredbo.

Določenim skupinam potnikov lahko država z zakonom ali podzakonskim aktom, sprejetim na njegovi podlagi, zagotovi uporabo storitev iz prejšnjega odstavka tega člena pod ugodnejšimi pogoji.

9. člen

(objekti in naprave)

Za izvajanje obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu je prevozniku zagotovljen pristop do javne železniške infrastrukture v delu, ki je potreben za njeno nemoteno izvajanje in pod pogoji, ki jih določa država.

3. OBLIKOVANJE PREVOZNIH CEN IN NADOMESTILA ZA IZVAJANJE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

10. člen

(oblikovanje prevoznih cen)

Izvajalec obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu, ki je predmet te uredbe, izvaja obvezno gospodarsko javno službo zaradi javnega interesa, zato je upravičen do nadomestila iz 11. člena te uredbe.

Izvajalec obvezne gospodarske javne službe oblikuje ceno prevoza tako, da pokriva stroške blaga, materiala, energije, stroške storitev, stroške dela, stroške uporabe javne železniške infrastrukture, odpise vrednosti, odhodke financiranja in druge upravičene izredne odhodke ter glede na tržne možnosti ustvari pozitiven donos.

Potniška tarifa v notranjem železniške potniškem prometu mora upoštevati tarifno obveznost, medtem ko je potniška tarifa v čezmejnem regijskem prometu dogovorjena z dvostranskimi oziroma večstranskimi sporazumi s tujimi železniškimi prevozniki.

11. člen

(nadomestilo za izvajanje prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu)

Višina nadomestila ne sme preseči zneska, potrebnega za kritje finančnega neto učinka na stroške in prihodke, nastale zaradi izpolnjevanja obveznosti izvajanja gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe ali sklopa teh obveznosti, pri čemer se upoštevajo s tem povezani prihodki, ki jih izvajalec gospodarske javne službe obdrži in tudi primeren dobiček.

Finančni neto učinek se izračuna na sledeči način:

Finančni neto učinek = A – B – C + D

Pri tem je:

A stroški/odhodki, nastali zaradi obveznosti izvajanja gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe ali sklopa teh obveznosti, in so zajete v pogodbi iz 4. člena te uredbe;

B prejemki iz potniške tarife ali kakršen koli prihodek, nastal pri izpolnjevanju zadevne(-ih) obveznosti izvajanja obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe ali sklopa teh obveznosti;

C kakršenkoli pozitivni finančni učinek, nastal v sklopu omrežja, ki se upravlja v okviru zadevne(-ih) obveznosti opravljanja javne službe;

D primeren dobiček. Kot primeren dobiček je treba razumeti stopnjo donosnosti kapitala, ki je običajna za sektor v Republiki Sloveniji in ki mora upoštevati tveganje – ali odsotnost tveganja – izvajalca javne službe zaradi posegov javnega organa;

Finančnemu neto učinku se prišteje DDV, izračunan po veljavni stopnji,

Stroške in prihodke se izračuna v skladu z veljavnimi računovodskimi in davčnimi pravili. Izvajalec obvezne gospodarske javne službe mora za dejavnosti izvajanja obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe zagotoviti ločeno računovodstvo, tako, da izpolnjuje vsaj naslednje pogoje:

- konti dejavnosti so ločeni ter del ustreznih sredstev in fiksni stroški se dodelijo v skladu z veljavnimi računovodskimi in davčnimi pravili;
- variabilni stroški, ustrezni prispevek k fiksnim stroškom in primeren dobiček, povezan z morebitnimi drugimi dejavnostmi izvajalca javne službe, ne morejo v nobenem primeru bremeniti obvezne gospodarske javne službe, ki je predmet te uredbe;
- stroški opravljanja javne službe se uravnotežijo s prihodki iz poslovanja in plačili organov brez možnega prenosa prihodkov v drugo panogo dejavnosti izvajalca obvezne gospodarske javne službe.

4. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(sklenitev pogodbe)

Država in izvajalec obvezne gospodarske javne službe, morata najpozneje v po uveljavitvi te uredbe skleniti pogodbo, skladno z določili iz te uredbe.

13. člen

(prenehanje veljavnosti uredbe)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o načinu izvajanja obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu (Uradni list RS, št. 12/01).

14. člen

(začetek veljavnosti uredbe)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.